

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

БАКАЛАВР

Кафедра політичних наук і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету урбаністики

 / А.М. Мамедов /
3 вересня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"СОЦІОЛОГІЯ ПОЛІТИКИ"

(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
052	052 «Політологія»
	назва спеціалізації
	«Політичний менеджмент»

Розробник(и):

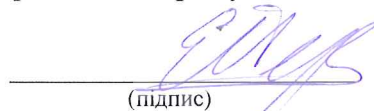
Яхно О.О., к.політ.н.

Затверджено на засіданні кафедри політичних наук і права

протокол № 1 від 30 серпня 2020 року

завідувач кафедри

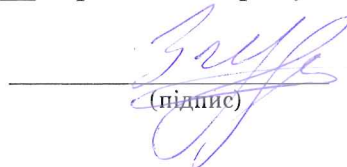

(підпис)

(Перегуда Є.В.).
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності: «Політологія»

Протокол № 1 від 30 серпня 2020 року

Голова НМКС

(підпис)

(В.Л. Згурська).
(прізвище та ініціали)

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

БАКАЛАВР

Кафедра політичних наук і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету урбаністики

_____ / А.М. Мамедов /

3 вересня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"СОЦІОЛОГІЯ ПОЛІТИКИ"

(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
052	052 «Політологія»
	назва спеціалізації
	«Політичний менеджмент»

Розробник(и):

Яхно О.О., к.політ.н.

Затверджено на засіданні кафедри політичних наук і права

протокол № 1 від 30 серпня 2020 року

завідувач кафедри _____

(підпис)

(Перегуда Є.В.).

(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності: «Політологія»

Протокол №_1_ від _30_ серпня 2020 року

Голова НМКС _____

(підпис)

(В.Л. Згурська).

(прізвище та ініціали)

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2019-2020 рр.

шифр	Бакалавр ОПП	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності (спеціалізації)	Кредитів на сем.	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт						
			аудиторних											
			Всього	Разом	у тому числі			КП	КР	РГ	СР			
Л	Лр	Пз												
052	«Політологія» («Політичний менеджмент»)	3,5	105	64	32		32			1	41	Ісп.	3	

шифр	Бакалавр ОПП	Форма навчання: заочна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності (спеціалізації)	Кредитів на сем.	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт						
			аудиторних											
			Всього	Разом	у тому числі			КП	КР	РГ	Ср			
Л	Лр	Пз												
052	«Політологія» («Політичний менеджмент»)	3,5	105	18	6		12		1		72	Ісп.	3	

Анотація

«Соціологія політики» має міждисциплінарний характер, поєднує сучасні знання соціології та політичних наук, формує у студентів вміння та навички порівняльного соціологічного аналізу політичних процесів, визначення соціальних ризиків політики, зокрема, сучасного українського суспільства. Розвиток українського суспільства потребує фахівців, здатних забезпечувати формування й реалізацію державної, місцевої, громадської та партійної політики з врахуванням стану суспільства, різноманіття потреб і ціннісних орієнтацій різних соціальних груп.

Дисципліна «Соціологія політики» є складовою формування політолога як фахівця з політичного менеджменту на першому рівні вищої освіти (бакалавра). Згідно з навчальним планом, основними засобами навчання є лекції, практичні заняття, виконання індивідуального завдання, яке має продемонструвати ступінь практичного опрацювання вивченого матеріалу. Кінцевою формою контролю з дисципліни є іспит.

Робоча програма дисципліни узгоджується з ОПП «Політичний менеджмент» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія».

Робоча програма містить витяг з навчального плану, що стосується дисципліни, мету вивчення, компетентності, які має здобути студент, програмні результати навчання, дані щодо керівника курсу, зміст курсу, структурований за модулями, тематику практичних занять, методи контролю та оцінювання знань студентів та роз'яснення щодо організації навчального процесу, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок студента, список питань модульного та підсумкового контролю, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуального завдання. Усі позиції зі списку розміщено в інтернеті. Також робоча програма / сілабус містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідуваності занять.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є соціальні основи політики, як визначальний фактор однієї з ключових сфер суспільного життя, аналізує соціальні основи влади у всіх інституалізованих секторах суспільства, а також вивчає взаємовідносини між суспільством і державою, між соціальним устроєм і політичними інститутами.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціологія політики» є надання студентам знання зі сфери соціології політики, що містять:

- методологічні основи соціології політики;
- проблемна парадигма соціології політики;
- прикладний інструментарій соціології політики та його застосування для аналізу суспільно-політичних процесів та явищ.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціологія політики» є:

- ознайомити студентів з теорією та методологією соціології політики;
- проаналізувати основні етапи розвитку та ознайомити із сучасними концепціями соціології політики;
- охарактеризувати основні поняття та категорії соціології політики;
- показати сутність суспільства і держави з політико-соціологічної точки зору,
- охарактеризувати особливості формування і функціонування у політиці еліти і маси як соціальних суб'єктів.

Компетенції студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Код	Зміст	Результати навчання
Спеціальні (фахові) компетентності. Загально-професійні		
ЗК01	Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.
ЗК04.	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	ПРН04. Мати навички професійної комунікації.
ЗК07	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ПРН05. Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності. ПРН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення. ПРН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. ПРН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.
СК03.	Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.	
СК06.	Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.	
СК08.	Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.	

За підсумками вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- предмет соціології політики, її функції та основні категорії;
- етапи розвитку соціології політики;
- вплив соціальних груп, особистостей на соціальні явища;
- закономірності демографічної політики та її вплив на політичні процеси;
- нації партії і рухи в політичній системі України;
- соціальні підсистеми та їх характеристику;

вміти:

- аналізувати соціально-політичне структурування суспільства
- аналізувати соціальні аспекти політики та прогнозувати її розвиток;
- давати оцінку рішенням, які пов'язані із соціальними основами держави, влади та панування;
- аналізувати вплив соціальних груп на політичні процеси і явища у державі;
- оцінювати демографічну політику;
- аналізувати соціально-політичні відносини у суспільстві;

- оцінювати основні напрямки розвитку і функціонування соціальних відносин у суспільстві.

Керівник курсу

Яхно Олексій Олександрович

Науковий ступінь: кандидат політичних наук

Посада: доцент кафедри політичних наук і права

Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА

Профіль на сайті КНУБА: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=47977.

Контакти: (044)261-55-66; (097) 412-24-16; yakhno.oo@knuba.edu.ua;
oleksii.yakhno@gmail.com

Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретико-методологічні засади соціології політики

Змістовий модуль 1. Соціологія політики як галузь соціологічного знання

Тема 1. Соціологія політики як наука та навчальна дисципліна (Лекції – 2 год.;
Практичні заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Об'єкт, предмет соціології політики. Система категорій соціології політики.
2. Структура і функції соціології політики.
3. Взаємозв'язок соціології політики з іншими суспільними науками.
4. Значення політики у житті суспільства та її дослідження в політології, соціології і соціології політики.
5. Загальні методи як засоби пізнання. Методи емпіричних досліджень як техніки вивчення соціології політики.

Контрольні питання до практичного заняття

1. Які науки мають найбільший вплив на соціологію політики?
2. Назвати і описати основні категорії соціології політики.
3. Охарактеризуйте метод опитування соціології політики.
4. Опишіть особливості методу фокус-групи в соціополітичному дослідженні.
5. Охарактеризувати контент-аналіз як метод досліджень.
6. Чим прогноз принципово відрізняється від пророцтва та утопізму? Обґрунтуйте свою точку зору.
7. Чому прогнозування політичного розвитку є одним із найважливіших завдань соціології політики ?

Література

1. Вишняк О. І. Електоральна соціологія: історія, теорія, методи. / О. І. Вишняк — К.: Ін-т соціології НАНУ, 2000. — 310 с. URL: <https://i-soc.com.ua/assets/files/library/vishnyak.pdf>
2. Кола Д. Политическая социология. – М.: Весь Мир: ИНФРА –М, 2001. – 406 с. URL: <https://uchebnikfree.com/sotsiologiya-politicheskaya/politicheskaya-sotsiologiya-izdatelstvo-ves.html>
3. Короткова Н. , Лассуэл Г. Методология исследования проблем политики / в кн.:

Политическая наука на рубеже веков. – РАН, 2000-4. URL: <http://www.auditorium.ru/books/1168/full1168.pdf>

Тема 2. Соціально-політична думка в історичній ретроспективі в світі та в Україні. Виникнення та розвиток соціології політики. (Лекції – 4 год.; Практичні заняття – 4 год.)

План практичного заняття

1. Передумови виникнення соціології політики.
2. Основні напрямки розвитку соціології політики.
3. Політична соціологія як галузь соціології.
4. Становлення і розвиток соціології політики в 1-й половині ХХ століття.

Контрольні питання до практичного заняття

1. Назвіть і опишіть основні напрямки розвитку соціології політики.
2. Описати історію розвитку соціології політики.
3. Дайте визначення базових положень біхевіоризму і функціоналізму

Література

1. Амелин В. Социология политики: становление и современное состояние / В кн.: Социология в России. – 2000. URL: <http://www.nir.ru/socio/articles/amelin1.doc>
2. Вебер М. Соціологія. Загально-історичні аналізи. Політика. — К. : Основи, 1998. - 534 с. URL: <http://litopys.org.ua/weber/wbs.htm>
3. Кола Д. Политическая социология. – М.: Весь Мир: ИНФРА –М, 2001. – 406 с. URL: <https://uchebnikfree.com/sotsiologiya-politicheskaya/politicheskaya-sotsiologiya-izdatelstvo-ves.html>

Змістовий модуль 2

Соціологічний аналіз політичної влади та політичної системи

Тема 3. Соціологічні аспекти політичної влади. Політична влада та політична система суспільства (Лекції – 2 год.; Практичні заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Сутність феномену влади; її ознаки, різновиди та рівні. Влада: основні соціологічні підходи і характеристики.
2. Основні структурні елементи політичної влади і їх різновиди.
3. Політична влада і авторитет.
4. Легітимація влади: соціальні, політичні та правові аспекти.
5. Бюрократія як форма організації політичної влади.

Контрольні питання до практичного заняття

1. Що таке політична влада і які її складові?
2. В чому сутність поняття «суб'єкти політики»?
3. Визначити, що являють собою відповідність політичної влади основним цінностям і намірам суспільства.
4. Що таке вид суспільних відносин, які реалізуються при взаємодії політичних суб'єктів і об'єктів з приводу отримання, розподілу і здійснення влади.
5. Охарактеризуйте політичну поведінку як форму участі у реалізації влади

Література

1. Бурдые П. Социальное пространство и символическая власть//THESIS: Теория и история экономических и социальных институтов и систем. Альманах. Весна 1993. М., 1993. Т.1. Вып.2. URL: https://igiti.hse.ru/data/157/314/1234/2_2_3Bourd.pdf
2. Гончарук-Чолач Т. В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. – Тернопіль: Видавничополіграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018.-250 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/32219/1/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>
3. Пилипенко В.А. Политическая власть и общество: контуры методологии исследования // Социс, 1999, №6. URL: http://ecsocman.hse.ru/data/737/332/1217/003_Politicheskaya_sotsiologiya.Pdf

Тема 4. Функціонування політичної системи в суспільному середовищі (Лекції – 4 год.; Практичні заняття – 4 год.)

План практичного заняття

1. Політичні режими: сутність, різновиди, критерії аналізу.
2. Типологія політичних режимів: тоталітарний, авторитарний, демократичний.
3. Основні ідейно-політичні течії сучасності.
4. Поняття держави, визначальні ознаки і типи.
5. Форми державного правління. Форми державного устрою

Контрольні питання до практичного заняття

1. Які передумови переходу від авторитарних режимів до демократичних.
2. Що відрізняє політичну систему від інших підсистем суспільства?
3. Як співвідносяться державна та політична влада?
4. Визначити, що являє собою опис ідеального суспільства, політичного устрою; проект соціальних, політичних перетворень, але практично нездійснених

Література

1. Гончарук-Чолач Т. В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. – Тернопіль: Видавничополіграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018. 250 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/32219/1/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>
2. Дегтярев А. Политическая власть как регулятивный механизм социального общения // Полис. – 1996, №3 URL: <http://www.politstudies.ru/fulltext/1996/3/9.htm>
3. Кола Д. Политическая социология. – М.: Весь Мир: ИНФРА –М, 2001. – 406 с. URL: <https://uchebnikfree.com/sotsiologiya-politicheskaya/politicheskaya-sotsiologiya-izdatelstvo-ves.html>

Змістовий модуль 3 Соціологія політичної культури

Тема 5. Політична культура в соціологічному вимірі (Лекції – 2 год.; Практичні заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Природа, зміст поняття культури та характерні риси політичної культури.
2. Політична культура: структура та функції.
3. Типологія політичної культури.
4. Соціологічний аналіз розвитку політичної культури в Україні.

Контрольні питання до практичного заняття

1. Яка роль політичної культури в формуванні політичної поведінки?
2. Розкрийте актуальність вивчення етичних засад політики. Чому виникла потреба введення в політологічний обіг терміна «політична етика»?
3. Проаналізуйте сфери політичної свідомості. Чи політична свідомість є віддзеркаленням реалій політичного буття?
4. В чому полягають особливості формування політичної культури України? Обґрунтуйте свою точку зору.
5. Формування стереотипів у виборчих кампаніях як метод управління електоральною поведінкою.

Література

1. Гончарук-Чолач Т. В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. – Тернопіль: Видавничополіграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018.-250 с. URL:
<http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/32219/1/%D0%9F%D0%BE%D0%B%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>
2. Рудакевич О. М. Політична культура національних спільнот: теорія та методологія дослідження / О. М. Рудакевич. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 354 с. URL:
<http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/546/1/%D0%A0%D1%83%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87%20%D0%9E.%C2%A0%D0%9C%20%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84..pdf>
3. Требін М. П. Політична культура: ретроспективний огляд концептуальних підходів / М. П. Требін, І. О. Поліщук // Вісн. Нац. ун-ту “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”. – Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія. – 2013. – № 1. – С. 123–141. URL:
http://nauka.nlu.edu.ua/download/filosof/filosof_15.pdf

Тема 6. Політична ідентичність і політична соціалізація (Лекції – 2 год.;
Практичні заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Зміст поняття ідентичність. основні характеристики політичної ідентичності.
2. Поняття, зміст, соціальні агенти та механізм політичної соціалізації.
3. Основні етапи, стадії і типи політичної соціалізації.
4. Поняття ідентичності, основні характеристики політичної ідентичності.
5. Політична ідентичність та її роль у процесі соціалізації.

Контрольні питання до практичного заняття

1. Яку роль в політичній соціалізації відіграють сучасна українська сім'я, школа, ЗМІ та інші агенти і в якій мірі кожен з цих агентів сприяє формуванню громадянина демократичного суспільства?
2. Формування стереотипів у як метод управління політичною поведінкою.
3. Охарактеризуйте політичні орієнтації українського електорату: динаміка, регіональні й соціально-демографічні особливості.

Література

1. Ковалевський В. Формування політичної свідомості в Україні // Зб. наукових праць міжнародної студентської наукової конференції "Історія очима молодих дослідників". Т. 2. – Донецьк, 1999 р. – С. 120-123. URL: <http://kovalevsky.diallink.net/Publ/fpsu.htm>
2. Левада Ю. «Человек политический»: сцена и роли переходного периода // Президентские выборы 1996 и общественное мнение. М., 1996. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/chelovek-politicheskiy-stsena-i-rol-i-perehodnogo-perioda>
3. Рудакевич, О. М. Українська національна політична культура: стан і проблеми дослідження [Електронний ресурс] / О. М. Рудакевич // Вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Сер. Питання політології – 2011. – № 949. – С. 229-234. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/24997/1/%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%BD%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%20%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>

Модуль 2.

Соціологія суспільно-політичних процесів та відносин

Змістовий модуль 4

Недержавні політичні інститути

Тема 7. Громадянське суспільство: становлення і функціонування (Лекції – 2 год.; Практичні заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Поняття громадянського суспільства в соціологічних та політологічних теоріях.
2. Громадська участь і політична участь: форми і різновиди.
3. Громадянське суспільство і держава: інституційні відносини і взаємозв'язки.
4. Плюралізм та корпоративізм як моделі врегулювання стосунків між громадянським суспільством та державною владою.

Контрольні питання до практичного заняття

1. В чому різниця між природними правами людини і громадянськими правами?
2. Громадянське суспільство формується в процесі перетворення підданих в громадян ...» (І.Ступішин). В чому сутність цього процесу.

3. Опишіть основні риси плюралістичної та корпоративної моделей взаємодії держави і громадянського суспільства.
4. Визначити, що тягне за собою позбавлення або обмеження прав окремих громадян, соціальних груп чи громадських організацій за ознаками расової, національної приналежності, політичних чи релігійних переконань, статі тощо.

Література

1. Громадянське суспільство: політичні та соціальноправові проблеми розвитку: [монографія] / Г. Ю. Васильєв, В. Д. Воднік, О. В. Волянська та ін.; за ред. М. П. Требіна. – Харків: Право, 2013. – 536 с. URL: https://www.researchgate.net/profile/Mikhail_Trebin/publication/335836127_Gromadanske_suspilstvo_politichni_ta_socialno-pravovi_problemi_rozvitku_monografia/links/5d7f6fef458515fca16beef/Gromadanske-suspilstvo-politichni-ta-socialno-pravovi-problemi-rozvitku-monografia.pdf
2. Лібанова Е. Соціальна стратифікація українського суспільства і передумови становлення середнього класу // Нова політика, №1, 2002. URL: http://www.np.org.ua/ukr/php_article.php?y=2002&n=01&lang=ukr&fn=art2
3. Ноэль-Нойман Э. Общественное мнение. Открытое спирали молчания. — М.: "Прогресс-Академия", 1996. – 352 с. URL: <https://www.hse.ru/data/2010/09/03/1220647531/%D0%9D%D0%BE%D1%8D%D0%BB%D1%8C-%D0%9D%D0%BE%D0%B9%D0%BC%D0%B0%D0%BD%20%D0%9E%D1%82%D0%BA%D1%80%D1%8B%D1%82%D0%B8%D0%B5%20%D1%81%D0%BF%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BB%D0%B8%20%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F.doc>

Тема 8. Групи інтересів і громадсько-політичні організації та рухи (Лекції – 2 год.; Практичні заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Групи інтересів як учасники політичного процесу
2. Класифікація груп інтересів.
3. Сутність суспільно-політичних організацій і рухів.
4. Структура суспільно-політичних організацій і рухів у сучасній Україні і їх соціологічний аналіз.

Контрольні питання до практичного заняття

1. Що являє собою сукупність заходів та інституцій, за допомогою яких відбувається задоволення окремих, корпоративних, групових інтересів, узгодження та координування інтересів різних соціальних груп.
2. Яку роль в політичному процесі відіграють групи інтересів і громадські рухи?
3. Що таке політичне лобіювання?

Література

1. Афанасьев М. Клиентелизм: историко-социологический очерк // Полис, №3, 1992. URL.: <http://www.politstudies.ru/fulltext/1996/6/8.htm>
2. Гончарук-Чолач Т. В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. – Тернопіль: Видавничополіграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018.-250 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/32219/1/%D0%9F%D0%BE%D0%B>

V%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf

3. Кремень В. Україна: альтернативи поступу (Бюрократичний корпоративізм). / Актуальні питання політики // Політичний менеджмент №6. 2007. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/kremen_pryrechenist.pdf

Тема 9. Поняття і типологія політичних партій та партійних систем (Лекції – 2 год.; Практичні заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Політичні партії: причини виникнення й шляхи утворення.
2. Сутність, структура й функції політичних партій.
3. Типологія політичних партій: соціологічний аналіз.
4. Класифікація партійних систем.
5. Тенденції й проблеми функціонування партійної системи України (соціологічний аспект).

Контрольні питання до практичного заняття

1. Дайте характеристику основних партійних систем сучасності.
2. Які існують типи виборчих систем та їх взаємозв'язок із партійними системами?
3. Визначте сутність моделі партійно-ідеологічної ідентифікації виборців.
4. Охарактеризуйте особливості становлення політичних партій та партійних систем в сучасній Україні.

Література

1. Белашко С. Функції політичних партій Специфіка виконання у пострадянських суспільствах / Нова політика. – 2001, №5 URL:: http://www.np.org.ua/ukr/php_article.php?y=2001&n=05&lang=ukr&fn=art11
2. Гончарук-Чолач Т. В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. – Тернопіль: Видавничополіграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018.-250 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/32219/1/%D0%9F%D0%BE%D0%B%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>
3. Шведа Ю. Теорія політичних партій і партійних систем Львів, ЦПД, 002. – Розділ 1. Суть поняття “політична партія”. Походження партій та їх роль в житті суспільства. URL: http://westukr.itgo.com/teorija_partij/2.ponyattya.html

Змістовий модуль 5

Соціологія політичних еліт та політичного лідерства

Тема 10. Поняття, типології політичного лідерства: політико-соціологічний аналіз (Лекції – 2 год.; Практичні заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Суспільна природа та сутність політичного лідерства .
2. Основні теорії лідерства і соціологічні інтерпретації.
3. Типологія й функції політичного лідерства.

4. Соціологічні засоби дослідження і формування іміджу лідера.

Контрольні питання до практичного заняття

1. Яку роль грають в політичних кампаніях окремі особистості?
2. Наведіть приклади впливу іміджу політичного лідера на політичну поведінку.
3. Які концепції політичного лідерства існують в сучасній політичній соціології?
4. Які типології політичного лідерства є поширеними в сучасній політології?

Література

1. Войтович Р.В. Інтелектуалізація еліт як технократична умова інституційного лідерства в державному управлінні / Р. В. Войтович // Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – 2015. – № 1. – С. 48–53. URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Vnadu_2015_1_8
2. Загайнов А.В. Понятие имиджа политического лидера: сущность и подходы к определению // Ученые записки Казанского государственного университета. Том 149, кн. 3 Гуманитарные науки 2007. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/ponyatie-imidzha-politicheskogo-lidera-suschnost-i-podhody-k-opredeleniyu>
3. Стиль політичного лідерства: фактори формування та складові / Нова політика . – 2001, №5 URL: http://www.np.org.ua/ukr/php_article.php?y=2001&n=05&lang=ukr&fn=art14

Тема 11. Типологія та шляхи формування політичних еліт (Лекції – 2 год.; Практичні заняття – 2 год.)

План семінарського заняття

1. Політична еліта: основні підходи та сутність.
2. Чинники виникнення політичних еліт.
3. Соціологічний аналіз основних теорій еліт.
4. Система формування еліт.
5. Політичні еліти в Україні: політико-соціологічна оцінка.

Контрольні питання до практичного заняття

1. Як описують різні теорії поняття «політична еліта»?
2. Як співвідносяться поняття «панівний клас» та «правлячий клас»?
3. Визначте, в чому полягає сутність «залізного закону олігархії», сформульованого Р. Міхельсом
4. Опишіть закон “циркуляції еліти” як проблему політичної наступності.
5. Визначте сутність феномену еліти і плюралізм еліт у сучасному соціумі.

Література

1. Войтович Р.В. Інтелектуалізація еліт як технократична умова інституційного лідерства в державному управлінні / Р. В. Войтович // Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – 2015. – № 1. – С. 48–53. URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Vnadu_2015_1_8
2. Гончарук-Чолач Т. В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний

посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. – Тернопіль: Видавничополіграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018.-250 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/32219/1/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>

3. Орлов О. В. Проблеми формування та розвитку управлінської еліти / О. В. Орлов // Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – 2014. – № 2. – С. 75–79. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILEA=&2_S21STR=Vnadu_2014_2_14

Змістовий модуль 6

Соціологія політичної поведінки та політичних процесів

Тема 12. Масова політична свідомість і масова поведінка (Лекції – 2 год.; Практичні заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Поняття масової свідомості, її особливості і ознаки.
2. Масова поведінка та її різновиди.
3. Масова протестна поведінка. Форми протестної поведінки.
4. Електоральна поведінка, її властивості і форми.
5. Поняття та структура електорату.

Питання для обговорення

1. Дайте визначення маніпулятивних технологій ЗМІ в період виборів.
2. В чому полягає сутність електоральної девіації?
3. В чому простежуються прояви електорального абсентеїзму?
4. У чому принципові відмінності між абсолютним і ситуативним електоральним абсентеїзмом.

Контрольні питання до практичного заняття

1. Дослідіть динаміку протестного електорату в умовах України.
2. Наведіть приклади прояву електорального абсентеїзму у вітчизняній практиці.
3. Визначити принцип у політиці, що характеризується настороженим ставленням до соціальних змін, прагненням до стабільності, незмінності суспільного ладу, збереження існуючої соціально-політичної системи.
4. Охарактеризувати роль мас-медіа в формуванні громадської думки.

Література

1. Вишняк О. І. Електоральна соціологія: історія, теорія, методи. / О. І. Вишняк — К.: Ін-т соціології НАНУ, 2000. — 156 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000013285>
2. Ноэль-Нойман Э. Общественное мнение. Открытое спирали молчания. — М.: "Прогресс-Академия", 1996. - 352 с. URL: <https://www.hse.ru/data/2010/09/03/1220647531/%D0%9D%D0%BE%D1%8D%D0%BB%D1%8C-%D0%9D%D0%BE%D0%B9%D0%BC%D0%B0%D0%BD%20%D0%9E%D1%82%D0%BA%D1%80%D1%8B%D1%82%D0%B8%D0%B5%20%D1%81%D0%BF%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BB%D0%B8%20%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F.doc>

3. СМИ и массовое политическое сознание: взаимовлияние и взаимозависимость / В кн.: Задорин И., Бурова Ю., Сюткина А. Российское общество: становление демократических ценностей. – М., 1999. URL: <http://www.циркон.рф/upload/iblock/b9c/9909ar-05.pdf>
4. Докторов, Б.З. От соломенных опросов к постгэллэповским опросным методам / Б.З.Докторов — М.: Радуга, 2013. — 72 с. URL: <https://sociology.knu.ua/uk/library/ot-solomennyh-oprosov-k-postgellapovskim-oprosnym-metodam>

Тема 13. Політичні процеси і зміни як чинники суспільних трансформацій
(Лекції – 2 год.; Практичні заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Сутність та структура політичного процесу.
2. Типи політичних процесів.
3. Політичний конфлікт: зміст та функції.
4. Приклади сучасних політичних конфліктів у світі: їх природа, причини та наслідки.
5. Вибірчий процес: поняття, різновиди та основні стадії.
6. Суспільні трансформації як чинники змін політичних режимів
7. Політичні конфлікти в Україні й шляхи їх розв'язання.

Контрольні питання до практичного заняття

1. Вкажіть привклади вирішення внутрішніх політичних конфліктів.
2. Охарактеризуйте основні конфліктогени політичних конфліктів.
3. Що таке електоральна поведінка? Стадії становлення дослідження електоральної поведінки.
4. У чому переваги та недоліки мажоритарної, пропорційної виборчих систем?
5. Які є особливості виборчого процесу в Україні.

Література

1. Вишняк О. І. Електоральна соціологія: історія, теорія, методи. / О. І. Вишняк — К.: Ін-т соціології НАНУ, 2000. — 156 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000013285>
2. Горовіц Д. Міжетничні конфлікти / Д. Горовіц; пер. з англ. – Харків: Каравела, 2004. – 683 с. URL: <http://resource.history.org.ua/item/11235>
3. Штомпка П. Социология социальных изменений. — М., 1996. URL: https://www.phantastike.com/sociology/social_change/zip/

Тема 14. Політична комунікація (Лекції – 2 год.; Практичні заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Визначення та структурні складові політичної комунікації.
2. Основні суб'єкти політичної комунікації і зворотній зв'язок.
3. Застосування політичної комунікації при проведенні політичних кампаній.
4. Шляхи оптимізації процесу політичної комунікації в Україні

Контрольні питання до практичного заняття

1. Які вимоги до інформаційно-аналітичного супроводу переговорного процесу й складу учасників переговорів. Стадії переговорного процесу й критерії його ефективності.
2. Що таке «компроміс» і «консенсус» в політиці?

3. Наведіть приклади використання методу чуток при коригуванні масової поведінки.
4. Опишіть поняття “соціально-політична технологія”, його типології.
5. Охарактеризуйте Інтернет ресурси як фактор управління суспільними настроями і масовою поведінкою.

Література

1. Дегтярев А. Политическая власть как регулятивный механизм социального общения // Полис. – 1996, №3 URL: <http://www.politstudies.ru/fulltext/1996/3/9.htm>
2. Кола Д. Политическая социология. – М.: Весь Мир: ИНФРА –М, 2001. – 406 с. URL: <https://uchebnikfree.com/sotsiologiya-politicheskaya/politicheskaya-sotsiologiya-izdatelstvo-ves.html>
3. Ноэль-Нойман Э. Общественное мнение. Открытое спирали молчания. — М.: "Прогресс-Академия", 1996. - 352 с. URL: <https://www.hse.ru/data/2010/09/03/1220647531/%D0%9D%D0%BE%D1%8D%D0%BB%D1%8C-%D0%9D%D0%BE%D0%B9%D0%BC%D0%B0%D0%BD%20%D0%9E%D1%82%D0%BA%D1%80%D1%8B%D1%82%D0%B8%D0%B5%20%D1%81%D0%BF%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BB%D0%B8%20%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F.doc>
4. Тархова Н. Вплив національного менталітету на формування політичної культури / Нова політика . – 2002 , №2. URL: http://www.np.org.ua/ukr/php_article.php?y=2002&n=02&lang=ukr&fn=art15

Вимоги до виконання індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цьому виданні, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри політичних наук і права.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення навчального семестру. Заняття із захисту

індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення навчального семестру. Викладач має право вимагати від студента доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Влада як засіб комунікації.
2. Технології легітимації політичної влади.
3. Людина і влада: основні соціологічні характеристики.
4. Політична участь: зміст і форми.
5. Політична еліта: соціальні основи і способи рекрутування.
6. Політичне лідерство. Соціально-психологічні і соціологічні характеристики.
7. Політична система сучасного українського суспільства.
8. Соціальні функції національної держави.
9. Політичний режим: зміст і форми.
10. Історичні форми тоталітаризму.
11. Історичні форми авторитаризму.
12. Історія досліджень електоральної поведінки.
13. Дослідження електоральної поведінки в США і Європі.
14. Дослідження електоральної поведінки на пострадянському просторі.
15. Моделі електоральної поведінки.
16. Політичні рейтинги: соціологічний інструментарій вимірювання.
17. Поняття масових політичних настроїв.
18. Психологічні та економічні чинники впливу на електорат.
19. Роль ЗМІ в конструюванні політичної реальності.
20. Маніпулятивні технології ЗМІ в період виборів.
21. Вплив ЗМІ на електоральні переваги виборців.
22. Протестна поведінка: поняття, види, динаміка.
23. Протестні рухи на пострадянському просторі.
24. Особливості застосування методик опитування у виборчому процесі (інтерв'ю, експертне інтерв'ю).
25. Метод фокус-групи в дослідженні електоральної поведінки.
27. Специфіка проведення exit-polls.
28. Метод контент-аналізу для поствиборчих досліджень.
29. Пропаганда: сутність і технології.
30. Політичні орієнтації українського електорату: динаміка, регіональні й соціально-демографічні особливості.
32. Український досвід вивчення суспільної думки в період виборів.
33. Метод використання чуток в управлінні електоральної поведінки.
34. Стереотипи як метод управління електоральною поведінкою.
35. Якісні і кількісні методи досліджень електоральної соціології
36. Проблема інтерпретації даних в електоральній соціології.
37. Основні типи виборчих систем у світі.
38. Особливості виборчої системи у сучасній Україні.
39. Соціологічні моделі електоральної поведінки.
40. Модель партійно-ідеологічної ідентифікації
41. Теорія раціонального вибору в аспекті поведінки виборців.
42. Модель поведінки виборців Е. Даунса.
43. Сучасні трансформації у поведінці електорату.
44. Політична соціологія М. Вебера.

45. Соціологія політики В. Липинського.
46. Соціально-політичні погляди М. Драгоманова.
47. Розвиток соціології політики в умовах трансформації суспільства України.
48. Соціально-політична теорія К. Маркса
49. Специфіка політичної культури в умовах ринкових відносин.
50. Внесок у соціологію політики Г. Ле Бона
51. А. де Токвіль та його погляди на демократію і революцію.
52. Критика бюрократії в політичній соціології.
53. Формування політичної орієнтації молоді (методологія соціологічного дослідження).
54. Проблеми артикуляції соціально-політичних інтересів.
55. Перехід до демократії. Проблеми транзиту.
56. Соціально-політична характеристика населення пострадянської України.
57. Проблема співвідношення демократії та елітизму.
58. Партійно-політична палітра сучасної України, проблеми та тенденції її розвитку.
59. Суспільно-політичні інститути та рухи: проблеми теорії та історії.
60. Політичні конфлікти в Україні та шляхи їх розв'язання.

Методи контролю та оцінювання знань студентів

Система оцінювання знань студентів включає поточний, модульний та семестровий контроль знань.

Поточний і модульний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, захисту індивідуальних завдань та тестового опитування.

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються студенту за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Підсумковий контроль здійснюється шляхом заліку з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю іспит

Поточне оцінювання						Індивідуальне завдання	Іспит	Сума балів
М1			М2					
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5	ЗМ6			
10	10	10	10	10	10	20	20	100

Питання підсумкового контролю

1. Соціологія політики як наукова дисципліна.
2. Політика як суспільне явище.
3. Етапи становлення й розвитку соціології політики.
4. Протосоціологічний етап розвитку соціології політики.
5. Етапи становлення та розвитку соціології політики в Україні.
6. Політичні конфлікти та їх соціальні підґрунтя.
7. Поняття, функції і типології політичної культури.
8. Демократія, її умови, ознаки та проблеми функціонування.
9. Соціально-політичні концепції влади та бюрократії М. Вебера.
10. Елітистські теорії Г. Москі та В. Парето.
11. Соціологічний аналіз політичних партій Р. Міхельса.
12. Політична опозиція і влада: у системи взаємодії.
13. Поняття і функції політичної системи. Типології політичних систем.
14. Соціологічні підходи до розуміння влади.
15. Політична влада: ознаки, структура, форми здійснення.
16. Політична влада та державна влада
17. Поняття і фактори політичної ідентифікації.
18. Принцип та моделі поділу державної влади.
19. Поняття і типи політичних режимів.
20. Легітимність політичної та державної влади, типи легітимності.
21. Соціологічний аналіз політичних режимів.
22. Легітимація та делегітимація влади, криза державної влади.
23. Авторитарні режими: ідеальні моделі і реальна практика.
24. Політична свідомість та політична культура
25. Соціально-політичні інтереси та їх роль у політиці.
26. Соціально-політична характеристика тоталітаризму.
27. Представництво інтересів та інститути громадянського суспільства.
28. Суб'єти політики, їх види та роль у політичному процесі.
29. Роль стереотипів у виборчих кампаніях
30. Політична комунікація та її форми.
31. Взаємодія громадянського суспільства та держави.
32. Джерела та соціальне підґрунтя тоталітаризму.
33. Громадські організації та їх класифікація.
34. Політична участь, її форми та соціальні фактори.
35. Суспільно-політичні рухи та їх значення.
36. Демократичні режими: критерії і ознаки.
37. Групи інтересів, політичні рухи та партії: порівняльний аналіз.
38. Групи лобювання та лобізм в політиці.
39. Тоталітарна пропаганда та маніпуляція свідомістю як суспільні явища.

40. Метод опитування в соціально-політичній сфері.
41. Війна як форма політичного конфлікту.
42. Соціальна та організаційна структура політичних партій.
43. Соціологічний аналіз формування політичної культури в Україні.
44. Авторитарний і демократичний режим: порівняльна характеристика.
45. Партійні системи сучасності.
46. Партійні та виборчі системи, закони М. Дюверже.
47. Поняття та типи виборчих систем.
48. Методи спостереження та фокус-груп в соціології політики.
49. Соціальна характеристика елітарних груп та політичної еліти.
50. Циркуляція еліт, еліта та контр еліта, еліта та маси.
51. Основні суб'єкти політичної комунікації і зворотній зв'язок.
52. Електоральна поведінка та її моделі.
53. Масова поведінка, її різновиди. Протестна поведінка.
54. Політичне лідерство, його функції та значення для політики.
55. Типології політичних лідерів.
56. Імідж політичного лідера.
57. Поняття і типи політичної соціалізації.
58. Політичні еліти та політичне лідерство в сучасній Україні.
59. Поняття масової свідомості та її особливості.
60. Політичні конфлікти в сучасній Україні.

Примітки.

1. Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у понеділок о 15:20 в ауд. 425 Центрального корпусу КНУБА. Якщо заняття з дисципліни проводить інший викладач, графік консультаційних занять доводиться ним до студентів на початку вивчення дисципліни.

2. Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

5. Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку.

6. Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності

1. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Політика щодо відвідування

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПП документ, який засвідчує ці причини.

2. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

3. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект

викладачу до складання заліку.

4. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методичне забезпечення

Яхно О. Соціологія політики. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для студентів спеціальності «Політологія». Київ-Тернопіль: КНУБА, «Бескиди», 2020. 38 с.

Гончарук-Чолач Т. В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. – Тернопіль: Видавничополіграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018.- 250 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/32219/1/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>.

Додаткова література

1. Амелин В. Социология политики: становление и современное состояние – 2000. URL: <http://www.nir.ru/socio/articles/amelin1.doc>
2. Афанасьев М. Клиентелизм: историко-социологический очерк // Полис, №3, 1992. URL: <http://www.politstudies.ru/fulltext/1996/6/8.htm>
3. Бурдые П. Социальное пространство и символическая власть//THESIS: Теория и история экономических и социальных институтов и систем. Альманах. Весна 1993. М., 1993. Т.1. Вып.2. URL: https://igiti.hse.ru/data/157/314/1234/2_2_3Bourd.pdf
4. Вебер М. Соціологія. Загально-історичні аналізи. Політика. — К. : Основи, 1998. - 534 с. URL: <http://litopys.org.ua/weber/wbs.htm>
5. Вишняк О. І. Електоральна соціологія: історія, теорія, методи. / О. І. Вишняк — К.: Ін-т соціології НАНУ, 2000. — 156 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000013285>
6. Горовіц Д. Міжетничні конфлікти / Д. Горовіц; пер. з англ. – Харків: Каравела, 2004. – 683 с. URL: <http://resource.history.org.ua/item/11235>
7. Громадянське суспільство: політичні та - проблеми розвитку: [монографія] / Г. Ю. Васильєв, В. Д. Воднік, О. В. Волянська та ін.; за ред. М. П. Требіна. – Харків: Право, 2013. – 536 с. URL: https://www.researchgate.net/profile/Mikhail_Trebin/publication/335836127_Gromadanske_suspilstvo_politichni_ta_socialno-pravovi_problemi_rozvitku_monografia/links/5d7f6fef458515fca16beef/Gromadanske-suspilstvo-politichni-ta-socialno-pravovi-problemi-rozvitku-monografia.pdf
8. Дегтярев А. Политическая власть как регулятивный механизм социального общения // Полис. – 1996, №3 Интернет: <http://www.politstudies.ru/fulltext/1996/3/9.htm>
9. Загайнов А.В. Понятие имиджа политического лидера: сущность и подходы к определению // Ученые записки Казанского государственного университета. Том 149, кн. 3 Гуманитарные науки 2007. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/ponyatie-imidzha-politicheskogo-lidera-suschnost-i-podhody-k-opredeleniyu>
10. Ковалевський В. Формування політичної свідомості в Україні // Зб. наукових праць міжнародної студентської наукової конференції “Історія очима молодих дослідників”. Т. 2. – Донецьк, 1999 р. – С. 120-123. URL: <http://kovalevsky.diallink.net/Publ/fpsu.htm>
11. Кола Д. Политическая социология. – М.: Весь Мир: ИНФРА –М, 2001. – 406 с. URL: <https://uchebnikfree.com/sotsiologiya-politicheskaya/politicheskaya-sotsiologiya-izdatelstvo-ves.html>

12. Короткова Н. , Лассуэл Г. Методология исследования проблем политики / в кн.: Политическая наука на рубеже веков. – РАН, 2000-4. URL,:: <http://www.auditorium.ru/books/1168/full1168.pdf>
13. Крeмiнь В. Україна: альтернативи поступу (Бюрократичний корпоративiзм). / Актуальні питання політики // Політичний менеджмент №6. 2007. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/kremen_pryrechenist.pdf
14. Ноэль-Нойман Э. Общественное мнение. Открытое спирали молчания. — М.: "Прогресс-Академия", 1996. - 352 с. URL: <https://www.hse.ru/data/2010/09/03/1220647531/%D0%9D%D0%BE%D1%8D%D0%B%D1%8C-%D0%9D%D0%BE%D0%B9%D0%BC%D0%B0%D0%BD%20%D0%9E%D1%82%D0%BA%D1%80%D1%8B%D1%82%D0%B8%D0%B5%20%D1%81%D0%BF%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BB%D0%B8%20%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F.doc>
15. Орлов О. В. Проблеми формування та розвитку управлінської еліти / О. В. Орлов // Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – 2014. – № 2. – С. 75–79. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Vnadu_2014_2_14
16. Пилипенко В.А. Политическая власть и общество: контуры методологии исследования // Социс, 1999, №6. URL: http://ecsocman.hse.ru/data/737/332/1217/003_Politicheskaya_sotsiologiya.Pdf
17. Рудакевич О. М. Політична культура національних спільнот: теорія та методологія дослідження / О. М. Рудакевич. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 354 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/546/1/%D0%A0%D1%83%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87%20%D0%9E.%C2%A0%D0%9C.20%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84..pdf>
18. Рудакевич, О. М. Українська національна політична культура: стан і проблеми дослідження [Електронний ресурс] / О. М. Рудакевич // Вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Сер. Питання політології – 2011. – № 949. – С. 229-234. URL: http://library.tneu.edu.ua/images/stories/praci_vukladachiv/%D0%A4%D0%B0%D0%BA.%20%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D1%83%D0%B7.%20%D0%BF%D1%96%D1%81%D0%BB%D1%8F.%20%D0%BC%D0%B0%D0%B3.%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B3/%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%97%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97/%D0%A0%D1%83%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87%20%D0%9E.%D0%9C/%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%BD%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%20%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf
19. Стиль політичного лідерства: фактори формування та складові / Нова політика . – 2001, №5 URL: http://www.np.org.ua/ukr/php_article.php?y=2001&n=05&lang=ukr&fn=art14
20. Тархова Н. Вплив національного менталітету на формування політичної культури / Нова політика . – 2002 , №2. Інтернет: http://www.np.org.ua/ukr/php_article.php?y=2002&n=02&lang=ukr&fn=art15

21. Требін М. П. Політична культура: ретроспективний огляд концептуальних підходів / М. П. Требін, І. О. Поліщук // Вісн. Нац. ун-ту "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". – Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія. – 2013. – № 1. – С. 123–141.
22. Шведа Ю. Теорія політичних партій і партійних систем Львів, ЦПД, 002. – Розділ 1. Суть поняття "політична партія". Походження партій та їх роль в житті суспільства. *Інтернет: http://westukr.itgo.com/teorija_partij/2.ponyattya.html*

Інформаційні ресурси

<http://library.knuba.edu.ua/>. Бібліотека Київського національного університету будівництва і архітектури.

<http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2834>. Сторінка дисципліни «Соціологія політики на Освітньому сайті КНУБА.

1.